

Sygn. akt I CSK 824/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku G. S. , M. C., A. Ż.

i I. S.A. w W.

przy uczestnictwie Miasta W.

o ustanowienie drogi koniecznej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 października 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 19 czerwca 2015 r., sygn. akt V Ca (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od uczestnika na rzecz G. S., M. C., A. Ż. i I. S.A. w W.

kwoty po 120 zł (sto dwadzieścia) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 stycznia 2014 r., którym została ustanowiona na rzecz każdorazowych właścicieli opisanych nieruchomości wnioskodawców służebność drogi koniecznej o wskazanym przebiegu, obciążająca część opisanej działki będącej własnością uczestnika oraz zasądzone na jego rzecz od każdego z wnioskodawców wynagrodzenie ustalone na podstawie opinii biegłego.

W skardze kasacyjnej uczestnik powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia połączył z koniecznością wyjaśnienia kwestii aktualności operatu szacunkowego oraz jego wpływu na treść orzeczenia w sytuacji, gdy termin jego przydatności upłynął po wydaniu orzeczenia przez sąd pierwszej instancji, a sąd drugiej instancji nie podjął czynności mających na celu jego uaktualnienie. Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazuje, w jego ocenie, wydanie przez sąd drugiej instancji orzeczenia bez uaktualnienia operatu szacunkowego, w następstwie zaniechania ustalenia rzeczywistej wysokości wynagrodzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno służyć zapewnieniu rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminacji orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością. Skarga nie stanowi ogólnie dostępnego środka zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Nie jest jej rolą korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Do realizacji celu wyznaczonego temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia dochodzi przez spełnienie chociaż jednej z przesłanek objętych art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązanie go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Przedstawione przez skarżącego zagadnienie nie odpowiada wskazanym wymaganiom. Podniesiony przez niego problem był przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, które doprowadziły do wyjaśnienia poruszonych we wniosku wątpliwości. Uzasadnienie tej przyczyny odnosi się do sytuacji zaistniałej w niniejszej sprawie i wskazuje, że Sąd Okręgowy był zobowiązany do uzupełnienia postępowania dowodowego, co prowadzi do wniosku, że w istocie problem uczestnika związany jest z zastosowaniem prawa, a nie z wyłonieniem się nowego zagadnienia prawnego. Oparcie poruszanej kwestii na okolicznościach sprawy, przy jednoczesnym wskazaniu na orzeczenia Sądu Najwyższego, pozostaje w sprzeczności z abstrakcyjnym charakterem nierozwiązanego do tej pory zagadnienia prawnego. Motywy skarżącego nie wypełniły przesłanek wymaganych powołaną przyczyną przedsądu.

Dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymagane jest wykazanie przez skarżącego, drogą odrębnego wywodu, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, które miały wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymagania naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy

prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Na taką istotę powołanej przesłanki nie wskazuje wniosek skarżącego. Przyczyny wskazane w art. 398⁹ § 1 i 4 k.p.c., związane z tą samą problematyką wzajemnie się wykluczają. Nie może bowiem ta sama kwestia być nowym, nierozwiązanym dotychczas zagadnieniem prawnym i jednocześnie oczywistą i nie budzącą wątpliwości materią, która nie powinna prowadzić do różnych rozstrzygnięć. Niezależnie od tego skarżący pomija podstawy wniesionej apelacji w kontekście stanowiska wyrażonego w postępowaniu dowodowym oraz wniosków w postępowaniu apelacyjnym. Argumenty wniosku i jego uzasadnienie na tle dopuszczalnych podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego postanowienia nie stanowią racji dla oceny, iż jest ono konsekwencją jaskrawych błędów w zakresie wykładni prawa, jak też, że zachodzi potrzeba rozpoznania skargi kasacyjnej.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.